

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.105/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. október 28. napján tartott tanácsülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. január 27. napján kihirdetett 1.B.667/2019/38-I. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott érvényes tartózkodási helye 2337 Délegyháza, Üdülő sétány 48. szám, új személyazonosító okmányának száma okmányszám2

Az ítéltábla határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2021. január 27-én kihirdetett 1.B.667/2019/38-I. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §).

[2] Halmazati büntetésül a vádlottat 2 év szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre, 2 év a gazdasági társaság általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltásra, valamint 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban állapította meg.

[4] A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 1000 forintban határozta meg, egyben rögzítette, hogy az összesen 300.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[5] Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 37.080 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[6] Az ítélet ellen – amelyet az ügyészség tudomásul vett – a vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[7] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli ügyészség) a büntetőügy irataival együtt megküldött BF.148/2021/2. számú átiratában – a védelmi fellebbezést alaptalannak minősítve – az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[8] Kifejtette, hogy a törvényszék eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének, az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat beszerezte és tárgyalás anyagává tette, azokat egyenként és összességükben értékelte, majd ítéletének indokolásában okszerűen és a logikai követelményeinek megfelelően állapította meg az ítéleti tényállást. E tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt hiányosságoktól, így az elsőfokú ítélet felülbírálatra alkalmas. A törvényszék részletes és logikus indokát adta annak, hogy a tényállást – szemben a vádlott érdemi védekezésével – miért alapította a tanúvallomásokra és az okiratokra.

[9] A fellebbviteli ügyészség rámutatott arra is, hogy a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és bűnösségére. A cselekmény jogi minősítése törvényes, továbbá a törvényszék a Btk. 2. §-a alapján helyesen foglalt állást arról, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvény a vádlott szempontjából kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé.

[10] Álláspontja szerint a törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket teljeskörűen feltárta és azokat megfelelően értékelte. A törvényi minimum alatti tartamban kiszabott szabadságvesztés és az azzal arányos közügyektől eltiltás méltányos, ennél enyhébb büntetés már nem felelne meg a büntetési céloknak. A pénzbüntetés és foglalkozástól eltiltás kiszabására is törvényesen került sor, az ezekkel kapcsolatos ítéleti rendelkezések enyhítésére sem látott okot.

[11] Terhelt1 vádlott meghatalmazott védője a fellebbezése írásos indokolásában a jogorvoslatát már csak a büntetés enyhítése tekintetében tartotta fenn, a felmentést célzó fellebbezését visszavonta.

[12] Érvelése szerint a végrehajtandó szabadságvesztés nem állhat összhangban a büntetési célokkal, különös tekintettel arra, hogy a vádlottnak fel nem róhatóan a bűncselekmény elkövetésétől közel tíz év telt el, amely idő alatt védenca a közösségbe beilleszkedett, a társadalom hasznos tagjává vált, családja van, az építőiparban munkát végez, továbbá önkéntes tűzoltó tevékenységet lát el. Ilyen körülmények között letöltendő szabadságvesztés kiszabása esetén a vádlottat kiemelnék rendezett társadalmi környezetéből, megszűnne a munkahelye, ennek folytán a gazdasági háttere ellehetetlenülne, családját sem fenntartani, sem támogatni nem tudná. Ráadásul olyan személyek közé kerülne, akik rossz irányba befolyásolhatnák.

[13] A fellebbezés nem alapos.

[14] Az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A Be. 587. § (3) bekezdése szerint a vádlott javára más által bejelentett fellebbezést, a fellebbező csak a vádlott hozzájárulásával vonhatja vissza, márpedig jelen ügyben nincs arra adat, hogy a vádlott hozzájárult volna a felmentést célzó védői fellebbezés visszavonásához. Mivel a védelmi fellebbezés korábban a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezéseket is támadta, az ítéltábla nem látott lehetőséget az ítélet korlátozott felülbírálatára [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések, valamint az indokolás helyességének vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[15] Megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan a Be. 608. § (1) bekezdésében írt abszolút eljárási szabálysértés, amely a felülbírálat tárgyát képező ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására indokolná.

[16] A törvényszék nem valósított meg olyan, a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására.

[17] Az elsőfokú bírósági eljárásban a vádlott és a védő a törvényes jogait, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmények Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[18] Az ítéltábla az iratok tartalma alapján az elsőfokú ítélet indokolásának személyi részét kiegészíti azzal, hogy a vádlott szobafestő-mázoló szakképzettségű, volt felesége gondozása alatt álló kiskorú gyermeke eltartásához havonta 20.000 forint tartásdíjjal járul hozzá. Tartozása egy bank felé 3 millió forint, amelyet nem törleszt, így végrehajtás alatt áll. A Ráckevei Városi Bíróság 1.B.396/2006/220. számú ítéletében elbírált lopás elkövetési ideje 2006. január 25-e. Időközben a vádlottal szemben a Szigetszentmiklósi Járásbíróság a 2021. május 12-én meghozott és 2021. június 8-án jogerőre emelkedett 4.Bpk.163/2021/5. számú büntetővégzésében a 2019. június 1-jén elkövetett testi sértés büntette miatt 300 napi tétel, napi tételenként 1000 forint összegű pénzbüntetést és 280 óra közérdekű munkát szabott ki. A 2018. szeptember 10-én elkövetett csalás büntette miatt a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság 1807/2018.bü. számon folytat vele szemben büntetőeljárást.

[19] Az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott, és a Be. 610. § szerinti hatályon kívül helyezés alapjául szolgáló teljes megalapozatlansági

hibában nem szenved, a törvényszék a tényállás megállapítása során az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett.

[20] Ugyanakkor a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, így az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontjában írt okból részben megalapozatlan. A tényállásnak az ügyiratok tartalma alapján történő helyesbítésével az ítélet megalapozatlansága a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott módon kiküszöbölhető.

[21] Ennek megfelelően az ítéltábla a tényállást – részben nyilvánvaló elírások, részben irattellenes megállapítások miatt – az alábbiak szerint helyesbíti:

- a 2011. év első negyedévére vonatkozó számlákat tartalmazó táblázat 20. sorában a cég1 által a cég3. részére 2011. március 1-jén kiállított számla bruttó összege 6.317.550 forint,
- a 2011. év második negyedévére vonatkozó számlákat tartalmazó táblázat 23. sorában, 2011. év harmadik negyedévére vonatkozó számlákat tartalmazó táblázat 3., 4. és 5. sorában, a 2011. év negyedik negyedévére vonatkozó számlákat tartalmazó táblázat 1., 3., 7., 10., 15., 22. és 23. sorában megjelölt gazdasági társaság neve – cég3 helyett – cég3.,
- a 2011. év harmadik negyedévére vonatkozó számlákat tartalmazó táblázat 2. sorában a cég19 részére kiállított számla nettó összege 475.200 forint,
- a számlát befogadó gazdasági társaság a 2011. év negyedik negyedévére vonatkozó számlákat tartalmazó táblázat 17. sorában írt számla esetében – a cég15 helyett – a cég6 (*számla, nyomozati irat I. kötet 435. oldal*), a 18. sorban írt számla esetében – a cég21 helyett – az cég17 (*számla, nyomozati irat I. kötet 359. oldal*),
- a cég1-nek az áfa-bevallási és befizetési kötelezettségeit összesítő táblázatban a 2011. év negyedik negyedévére vonatkozó áfa-fizetési kötelezettség összege 33.424.915 forint.

[22] E helyesbítésekkel a tényállás megalapozott, mert felderített, hiánytalan, irathú és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így az a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt az ítélet felülbírálata során.

[23] A törvényszék az ítélete indokolásában felsorolta azokat a bizonyítási eszközöket (terhelti- és tanúvallomások, számlák, cégmásolatok, adóbevallások, adóhatósági eljárásban keletkezett iratok, bankszámlakivonatok és egyéb okiratok), amelyekre a tényállást alapította. E körben az indokolás annyiban szorul pontosításra, hogy Terhelt1 vádlott a nyomozás során, a 2018. március 23-án történt gyanúsított kihallgatásán tett vallomást (*kihallgatási jegyzőkönyv, nyomozati irat III. kötet 2101. oldaltól 2137. oldalig*), ennek során – kérdésekre válaszolva – előadta, hogy a könyvelője a cím36 szám alatt működött, a nevére nem emlékszik, és úgy tudta, hogy cégének könyvelése rendben van, így azzal „komolyan” nem foglalkozott. Az eljárás során kihallgatott tanúk felsorolásánál (*ítélet 7-8. oldal*) tanú2 a cég11

nevében nyilatkozott, a helyesen Molnárné tanú²¹ nevű tanú pedig a cég⁹ nevében tett vallomást.

[24] A fentiekben hivatkozott bizonyítási eszközök által szolgáltatott bizonyítékok részletes tartalmi ismertetésére csakugyan nem volt szükség, figyelemmel arra, hogy a vádlott nem vitatta a vádirati tényállásban rögzített lényegesebb tényeket, nevezetesen a cég¹-re vonatkozó cégadatokat, a 2010. év negyedik negyedévében, illetőleg a 2011. év első, második, harmadik és negyedik negyedévében kiállított számlák tartalmát, valamint az erre az időszakra vonatkozóan benyújtott áfa-bevallások tartalmát.

[25] A törvényszék kellő részletességű és logikai hibáktól mentes indokát adta annak, hogy a vádlott bűnösségét mely bizonyítékok és ténybeli következtetések alapján látta megállapíthatónak. Ennek keretében kifejtette, hogy a vádlott védekezését miért nem látta elfogadhatónak, továbbá a bizonyítékok értékelése során foglalkozott a védelem érdemi felvetéseivel is.

[26] A bizonyítékok, különösen a tanúvallomások és okiratok tartalmából okszerűen vont le következtetést arra, hogy a számlák szerinti gazdasági események valóságosak voltak, miként arra is, hogy a vádlott a cég¹ ügyvezetőjeként a 2010. év negyedik negyedévére, 2011. év első, második, harmadik és negyedik negyedévére sem értékesítést, sem beszerzést nem tüntetett fel áfa-bevallásaiban, és a befizetendő adót valótlannul 0 forintban jelölte meg.

[27] A törvényszék a számlák releváns adatai (a kiállítás időpontja, áfa-tartalma) alapján helyesen állapította meg a vagyoni hátrány összecsúszását.

[28] A törvényszék – figyelemmel az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXXVII. törvény 120. § a) pontjában és a 127. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra – a védelmi érvelés kapcsán helytállóan mutatott rá az adólevonási jog gyakorlásának feltételeire. Szabályosan kiállított költségszámla hiányában adólevonási jog gyakorlására nincs lehetőség.

[29] A törvényszék az ítélete indokolásában helyesen vezette le, hogy miért látta megállapíthatónak a cselekmény szándékos elkövetését. A gazdasági társaságot ügyvezetőként működtető, a számlákat kiállító és azok áfa-tartalmát is rögzítő vádlott tisztában volt azzal, hogy a cég¹-t áfa-bevallási és fizetési kötelezettség terheli. E felelősséget nem háríthatja a könyvelőre még akkor sem, ha részére megbízást ad a könyvelésre, az adóbevallás előkészítésére és benyújtására. Különös tekintettel arra is, hogy azt mindenképpen észlelnie kellett, hogy a cég¹ bankszámlájáról nem kerül átutalásra az áfa.

[30] Mindezekre tekintettel, a törvényszék megalapozottan következtetett a vádlott bűnösségére, valamint, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvény – elsődlegesen a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések miatt – kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé a vádlott szempontjából (Btk. 2. §), mint az elkövetés idején hatályban volt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.).

[31] Az ítéltábla maradéktalanul egyetértett a vádlott terhére megállapított bűncselekmények jogi minősítésével és a részletesen kifejtett jogi indokolással (*ítélet 9-10*

oldalai), mivel az megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek és az ítélkezési gyakorlatnak is. Az okozott vagyoni hátrány a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja alapján különösen nagy, így a cselekmény jogi minősítése – figyelemmel az üzletszerű elkövetésre – csakugyan a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette. A vádlott több adózási időszakra vonatkozóan nyújtott be valótlán tartalmú adóbevallást, így megvalósította a Btk. 345. §-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségét is.

[32] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi tényezőket szinte teljeskörűen számba vette. Az mindössze annyiban szorult pontosításra, hogy az enyhítő körülmények körében – az időmúlás mellett – a büntetőeljárás tényleges tartamának is jelentősége van, ugyanis az eljárás észszerű időn belüli befejezésének követelménye a tisztességes eljárás részjogosítványa [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, 2/2017. (II.10.) AB határozat], és jelen ügyben az eljárás jelentős elhúzódása nem a vádlott magatartására vezethető vissza. Csakugyan nyomatékos súlyosító körülmény a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti elkövetés, ráadásul ez mind az elkövetéskor hatályban volt [korábbi Btk. 91. § (1) bekezdés c) pont], mind az elbíráláskor hatályos büntető törvény [Btk. 86. § (1) bekezdés c) pont] kötelező rendelkezése folytán kizárttá teszi a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését jelen ügyben.

[33] A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartama igazodik a megállapított cselekmény tárgyi súlyához, a vádlott társadalomra veszélyességéhez és a feltárt bűnösségi körülményekhez, egyben alkalmas a büntetési célok elérésére. A törvényszék a vádlott esetében a Btk. 82. § (1) bekezdése és (2) bekezdés b) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazásával a törvényi minimumban, 2 évben határozta meg a szabadságvesztés tartamát. Ennél rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabására nincs törvényes lehetőség, de az egyébként sem lett volna indokolt, ugyanis a vádlott jelenlegi életvezetése sem tekinthető kedvezőnek: időközben újabb bűncselekmény (testi sértés büntette miatt) miatt jogerősen elítélték, csalás miatt büntetőeljárás van folyamatban van ellene.

[34] A szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlott méltatlan a közügyek gyakorlására, ezért a törvényszék a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján helyesen döntött a közügyektől eltiltás alkalmazásáról, e mellékbüntetés tartama is megfelelő.

[35] A bűncselekményt haszonszerzési céllal megvalósító vádlottal szemben a büntető anyagi szabályok kötelező rendelkezése [Btk. 50. § (2) bekezdése] szerint került sor pénzbüntetés kiszabására, annak tételszáma igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához, míg a napi tételösszeg a vádlott ismert jövedelmi viszonyaihoz [Btk. 50. § (1) és (3) bekezdés]. A pénzbüntetés átváltoztatására vonatkozó rendelkezések is törvényesek [Btk. 51. § (1) bekezdés].

[36] A bűncselekményt a gazdasági társaságban viselt ügyvezetői tisztségének felhasználásával, szándékosan elkövető vádlottat a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján indokolt eltiltani a foglalkozása gyakorlásától, e büntetés tartamának mérséklésére nincs ok.

[37] A törvényszék a büntető anyagi szabályok betartásával határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát [Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont] és a feltételes

szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját [Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont]. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 87. § (1) bekezdése alapján az elítéltet a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből ki kell zárni, ha a határozott ideig tartó szabadságvesztés letöltését önhibájából határidőben nem kezdte meg.

[38] Helyes és törvényes az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezés is.

[39] Mindezekre figyelemmel, az ítéltábla – a Be. 598. § (2) bekezdése szerint tanácsulésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[40] Az ítélet rendelkező részében a vádlott személyi adatait helyesbíteni kellett a 2021. augusztus 12-én kiállított személyazonosító okmány számával és a 2021. augusztus 16-tól érvényes tartózkodási helyével.

[41] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdéseiben írt rendelkezések zárják ki.

Budapest, 2021. október 28.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró, Dr. Halász Etelka s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2021. január 27. napján kihirdetett 1.B.667/2019/38-I. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.105/2021/7. számú határozata folytán – 2021. október 28. napján jogerős.

Budapest, 2021. október 28.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke